

Рат у Украјини. Дневни извештај. Дан 85

Припремиле Софија Олииник и Мариана Завииска

Азовстал. Русија тврди да се око [959 украјинских бораца](#) из челичане Азовстал „предало“ и било пребачено на територије под контролом Русије. Руски медији [извештавају](#) да је 89 украјинских бранилаца, који су изведени из погона Азовстал у Мариупољу, одведено у Таганрог у Русији. Важно је напоменути да Украјина то не назива „предајом“, већ је наређено да гарнизон напусти фабрику како би спасио животе након престанка претходних наредби о заштити украјинских територија.

Међутим, [расте забринутост да](#) ли ће Русија следити договорену процедуру размене ратних заробљеника. Амнести интернешенел [указује](#) да су руски медији, бранећи Мариупољ, украјинску војску дехуманизовали, а Путин их је приказао као „неонацисте“ током руског рата против Украјине. Такве околности изазивају озбиљну забринутост за судбину украјинских бораца као ратних заробљеника на привремено окупираним територијама.

Градови на удару. Руска војска је јуче уништила школу у Авдијевки забрањеним фосфорним бомбама. Луганској области је [искључена струја](#). Далековод је оштећен због активних војних борби код Лисичанска. Дакле, ако је раније региону био искључен гас, сада више нема ни струје. Руске трупе не престају да гранатирају пограничне области Суми и Черњигова. Најдуже гранатирање трајало је око сат времена. Руси су гађали из минобачача једно од пограничних насеља Шостканског округа Сумске области. Руске снаге настављају гранатирање насеља Зеленодилска на граници Дњепропетровске и Херсонске области. Јучер је поново неколико пута гранатирано из БМ 21 и БМ 27. Уништено је више од 10 кућа. Гранатирање Доњецке области се наставља и не смањује се. У току јучерашњег дана убијено је 10, а рањено 7 особа. Село Њујорк остало је без гаса. Железничка инфраструктура у Авдијевци је оштећена. У Костјантиновки су уништени школа, грађевински лицеј и дечија и омладинска спортска школа у Костјантиновки.

Отпор. Партизански покрет одржава отпор руској окупацији. У Мелитопољу, у региону Запорожја, партизани су елиминисали високе руске званичнике, [саопштила је](#) Запорошка војна управа. Такође су партизани у Мелитопољу [дигли у ваздух](#) оклопни воз са руским снагама. Како је саопштио штаб одбране Запорошке територије, у рејону фабрике за прераду меса у Мелитопољу, даљински је дигнуто у ваздух 10 вагона оклопног воза са руским освајачима током кретања. Услед тога су оштећена два железничка колосека. Зауостављени су оклопни воз и локомотива са резервоарима за гориво. Такође, експлодирала је граната у близини руске команде у окупираном Мелитопољу. Претходно у априлу, герилци су деловали ноћу [убили](#) 70 руских окупатора у року од 3 недеље у Мелитопољу.

Херсонски регион. Руске трупе пуцале су из БМ 21 Град на [конвој цивила](#) у рејону села Давидив Брид у Херсонској области. Три особе су погинуле, а 6 је рањено. Критична ситуација је у селима која се граниче са суседним регионима јер их руске снаге користе као платформе за гранатирање суседних региона. Уништене су куће, минирани путеви, мостови, њиве. Стабилна критична ситуација у окупираним селима Великоолександривске, Високопилске, Станиславске, Нововоронцовске и Калининске заједнице јер су многа села ових заједница два месеца без струје и воде.

Преговори. И Украјина и Русија кажу да је преговарачки процес [проао](#). У уторак су обе стране додатно умањиле изгледе за договор. Михаил Подољак је издао саопштење у којем се наводи да су преговори „на паузи“ и да с обзиром на отежану офанзиву Русије, Кремљ „неће постићи никакве циљеве“. Јутрос је [обавестио](#) да Украјина није заинтересована за нови „Минск“, јер ће такво решење за неколико година довести до обнове рата. Преговарач из Русије Васил Медински рекао је да преговарачки процес са украјинске стране највероватније подржавају различите елитне групе – „И вероватно постоји још један део елите који не жели мир и који има директне финансијске и политичке користи од наставка рата“, наводи New York Times.

Листа захтева. Министар спољних послова Дмитро Кулеба је у интервјуу холандском гласилу [НРЦ навео](#) четири компоненте победе Украјине у рату против Русије: ослобођење окупираних територија, посебно Крима и Донбаса; осуда ратних злочинаца; исплата репарација; јачање позиције Украјине у европским интеграцијама.

Спољна политика. Председник Европског савета Шарл Мишел [предложио](#) је интензивирање процеса проширења ЕУ, јер је тренутно стање процеса разочаравајуће како за ЕУ, тако и за потенцијалне будуће чланице. „Морамо да учинимо процес проширења ефикаснијим и живахнијим. Овај процес је сада игра са нултом сумом. Све или ништа. И ово је веома разочаравајуће за обе стране.“

Русија је у среду [објавила да је](#) протерала укупно 85 запослених у амбасадама Француске, Шпаније и Италије као одговор на сличне потезе тих земаља. Министарство спољних послова саопштило је да наређује да 34 дипломатска службеника из Француске, 27 из Шпаније и 24 из Италије напусте Русију. Влада Литваније одлучила је да званично повуче амбасадора у Руској Федерацији Ејтвидаса Бајарунаса.

„Маршалов план“ за Украјину. Европска комисија [представила је](#) план за тренутни одговор на решавање украјинског финансијског јаза и дугорочну реконструкцију. Међународна платформа за координацију, „платформа за реконструкцију Украјине“, коју би заједно водила Комисија која представља Европску унију и украјинска влада, радила би као свеобухватно тело стратешког управљања, одговорно за усвајање плана реконструкције, који је израдила и спроводи Украјина, уз подршку административних капацитета и техничку помоћ ЕУ. Он би окупио партнере и организације за подршку, укључујући државе чланице ЕУ, друге билатералне и мултилатералне партнере и међународне финансијске институције. Украјински парламент и Европски парламент учествовали би као посматрачи. Комисија је [најавила](#) додатну макрофинансијску помоћ у облику зајмова до 9 милијарди евра, која ће бити допуњена подршком других билатералних и мултилатералних међународних партнера, укључујући Г7.

План реконструкције се састоји од четири стуба:

- Обнова земље, посебно **инфраструктуре**, здравствених услуга, становања и школа, као и дигиталне и енергетске отпорности у складу са најновијим европским политикама и стандардима;
- Наставити **са модернизацијом државе и њених институција** како би се осигурало добро управљање и поштовање владавине права, пружањем подршке административним капацитетима и техничке помоћи, укључујући на регионалном и локалном нивоу;
- Спровођење структурне и регулаторне агенде са циљем продубљивања **економске и друштвене интеграције** Украјине и њеног народа са ЕУ у складу са њеним европским путем;
- Подршку **опоравку украјинске привреде и друштва** промовисањем одрживе и инклузивне економске конкурентности, одрживе трговине и развоја приватног сектора, истовремено доприносећи зеленој и дигиталној транзицији земље.

Људска права. Human Rights Watch (HRW) објавио је нови [извештај који](#) указује на случајеве када су руске снаге спроводиле погубљења по кратком поступку, мучења и друга тешка злостављања украјинских цивила током фебруара и марта окупације Кијева и Чернигова. HRW је посетио 17 села и малих градова у Кијеву и Черњигову, где је истражио 22 очигледна погубљења по кратком поступку, 9 других противправних убиства, 6 могућих присилних нестанака и 7 случајева мучења. Двадесет један цивил описао је незаконито затварање у нељудске и понижавајуће услове, наводи се у извештају. Руси данима или недељама затварају цивиле у прљавим и загушљивим условима на местима као што су подрум школе, просторија у фабрици за производњу прозора и јама у котларници, са мало или без хране, неадекватном водом и без приступа тоалету. Документованих седам случајева мучења указују на то да су руски војници тукли заточенике, користили електрошокове или изводили лажна погубљења како би их приморали да дају информације. Сведоци су обавештени да су руске снаге убијале цивиле на улицама њихових насеља. Сви интервјуисани сведоци су рекли да су цивили који нису учествовали у непријатељствима, осим две жртве тортуре које су изјавиле да су припадници локалне јединице територијалне одбране.

Тужилаштво за ратне злочине. Од прошле недеље све су очи упрте у прво судско суђење руском војнику оптуженом за убиство цивила. Вадим Шишимарин [изјаснио се кривим](#) за пуцање на 62-годишњег мушкарца на бициклу у селу Чупахивка у Сумској области. То је прво суђење које је Украјина водила за дело које би се могло сматрати ратним злочином откако је Русија покренула своју инвазију у пуном обиму.

Безбедност животне средине. Постоји [претња](#) од потпуног изумирања флоре и фауне Азовског мора. Услед гранатирања Азовстаља могла би бити оштећена техничка конструкција која садржи десетине хиљада тона концентрованог раствора водоник-сулфида, саопштило је Градско веће Мариупоља. Опасне материје могу доспети у Црно и Средоземно море.

Енергетска сигурност. Заменик премијера Русије и „кустос“ Крима који је именован Кремљ Марат Хуснулин [рекао](#) је руском Интерфаксу да ће Запорожска електрана, коју су заузеле руске трупе, радити за Русију. Украјини се нуди да купује струју из сопствене станице

Сигурност хране. Светска банка [је најавила](#) 30 милијарди долара за помоћ у превазилажењу кризе безбедности хране којој прети руски рат у Украјини. Очекује се да ће нови пројекти подржати пољопривреду, социјалну заштиту како би се ублажили ефекти виших цена хране на сиромашне, као и пројекте воде и наводњавања. Већина ресурса иде у Африку и Блиски исток, источну Европу и централну Азију и јужну Азију. Руске снаге су већ [украле](#) 400 хиљада тона жита у Херсонској, Запорошкој, Доњецкој и Луганској области. Овакве акције на привремено окупираним територијама могу довести до глади међу преосталим становништвом. Поред тога, руске трупе својим ракетним системима и бомбама уништавају лифтове, складишта, пољопривредну механизацију и инфраструктуру, ометајући тиме сетву. Због блокаде украјинских лука и минирања морских путева, Украјина такође не може да извози жетву претходних година.

Дигитална безбедност. Први међународни DIIA Summit Brave Ukraine [одржаће се](#) током састанка Светског

економског форума у Давосу, 24. маја. Украјина ће поделити нову визију дигиталне државе — европски дигитални министри доприносе својом стручношћу. Министар за дигиталну трансформацију Украјине [је најавио](#) да је Украјина заинтересована за придруживање ЕУ ромингу, током састанка са извршном потпредседницом Европске комисије Маргрете Вестагер.

Култура. У Украјини се 19. маја обележава Дан вишиванке који има за циљ очување изворне традиције креирања и ношења етно везене украјинске одеће која се зове „вишиванка“ или „вишивана сорочка“. Погледајте ову [интерактивну мапу](#) украјинског веза у различитим регионима Украјине.

Угао за читање.

[У Бучи, симболу смрти и злочина, живот се враћа – New York Times](#)

- [Овако изгледа 'русификација' образовног система Украјине у окупираним подручјима - CNN](#)
- [Унутрашњи живот у Украјини под руском окупацијом – Foreign Policy](#)

Статистика.

- Државне службе за ванредне ситуације Украјине су од 24. фебруара неутралисале 110.593 експлозивне направе, укључујући 1975 авио-бомби.
- Генералштаб Оружаних снага Украјине саопштио је укупне процењене губитке руске војске до 10.00, 19. маја 2022.: људство – око 28 500, тенкови – 1254, АПВ – 3063, артиљеријски системи – 595, МЛРС – 199, противваздушни системи – 93, авиони са фиксним крилима – 203, хеликоптери – 167, мекана возила и цистерне за гориво – 2157, чамци и лаки чамци – 13, оперативно-тактички дронови – 455, специјална опрема – 43, крстареће ракете – 103.

Рат за слободу. Олха Суботина је СММ специјалисткиња и стандуп комичарка која је побегла из Кијева у првој недељи рата и постала избеглица у Берлину, Немачка. Сада тражи стално место за живот и посао док проверава да ли њен дом у Кијеву још увек постоји. Погледајте зашто у [причи](#). War for Freedom Series је колекција прича Украјинаца у покушају да се изборе са руско-украјинским ратом праћене њиховим уметничким портретима. Украјинци и украјинке су интервјуисане и фотографисане, укључујући избеглице и оне који тренутно бораве у Украјини, како би било илустровано њихово ратно искуство.

Свака помоћ је важна, ниједан допринос није премали!

- Подржите невладину организацију ' [Blood Agents](#) ' која је последњих 6 година активни промотер давања крви. Током рата, ова невадина организација спроводи акцију прикупљања средстава за комплете прве помоћи за војнике Територијалне одбране, ватрогасце и добровољце који учествују у евакуацији људи. Главни циљ је набавка хемостатских газа, грудних печата, завоја и подвезица.
- Поделите ове најновије информације о ситуацији у Украјини, било на друштвеним медијима, са локалним медијима или ширењем овог кратког ажурирања.
- Пратите наше дневне извештаје на [Твитеру](#) и [нашој веб страници](#) .
- Наш пројекат можете подржати донацијама путем PayPal. Више информација [овде](#) .

Хвала вам што подржавате Украјину! Слава Украјини!